

Економіка

УДК 339.13:629.331:502.131(4:477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20326638>

**ВПЛИВ СВАМ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ НА
РОЗВИТОК РИНКУ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ В КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

Наталія Станасюк

д. е. наук, професор, професор кафедри
менеджменту і міжнародного підприємництва, заступник директора з науково-

педагогічної роботи Інституту економіки і менеджменту,

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6885-9431>

Орест Василько

викладач кафедри іноземних мов технічного спрямування,
керівник Центру італійсько-української співпраці "Леонардо Да Вінчі",

Національний університет "Львівська Політехніка", м. Львів, Україна

<https://orcid.org/0009-0003-4984-6330>

Максим Мельник

аспірант кафедри менеджменту та міжнародного підприємництва,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна

<https://orcid.org/0009-0007-1681-6249>

Прийнято: 05.01.2026 | Опубліковано: 30.01.2026

Анотація. У статті досліджено вплив механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейського зеленого курсу на

розвиток ринку електромобілів в умовах євроінтеграційних процесів України. Обґрунтовано, що сучасна екологічна політика Європейського Союзу формує нові вимоги до транспортного сектору, промислового виробництва та системи державного регулювання, стимулюючи перехід до низьковуглецевої економіки. Визначено, що впровадження СВАМ є одним із ключових інструментів екологізації міжнародної торгівлі, який безпосередньо впливає на структуру виробництва, інвестиційні процеси та конкурентоспроможність країн-партнерів ЄС, зокрема України. Проаналізовано основні тенденції розвитку ринку електромобілів у європейських країнах та в Україні, охарактеризовано динаміку зростання попиту на електротранспорт, розширення інфраструктури зарядних станцій, а також державні механізми підтримки електромобільності. Встановлено, що Європейський зелений курс визначає стратегічні орієнтири декарбонізації транспортної сфери, сприяє скороченню викидів парникових газів та активізує інноваційні процеси у сфері виробництва екологічного транспорту. У цьому контексті електромобільний ринок розглядається як важливий елемент формування сталої транспортної системи та інтеграції України до європейського економічного простору.

Особливу увагу приділено оцінці можливостей та викликів для України у процесі адаптації до європейських екологічних стандартів. Визначено, що вплив СВАМ може стимулювати модернізацію промисловості, розвиток «зеленої» енергетики, локалізацію виробництва компонентів для електромобілів та посилення інвестиційної привабливості транспортного сектору. Водночас окреслено ризики, пов'язані з високою вартістю технологічної трансформації, недостатнім рівнем розвитку зарядної інфраструктури, енергетичними викликами та потребою вдосконалення нормативно-правового забезпечення.

Зроблено висновок, що адаптація України до вимог Європейського зеленого курсу та СВАМ є не лише необхідною умовою євроінтеграції, але й

важливим чинником формування конкурентоспроможного ринку електромобілів, розвитку інноваційної економіки та забезпечення екологічної безпеки держави. Обґрунтовано доцільність посилення державної підтримки електротранспорту, стимулювання інвестицій у «зелені» технології та гармонізації національного законодавства із нормами Європейського Союзу.

Ключові слова: СВАМ, Європейський зелений курс, електромобілі, ринок електромобілів, декарбонізація, зелена економіка, євроінтеграція, екологічна політика, сталий розвиток, транспортна система, Україна, Європейський Союз.

**THE IMPACT OF SWAM AND THE EUROPEAN GREEN COURSE ON
THE DEVELOPMENT OF THE ELECTRIC VEHICLE MARKET IN THE
CONTEXT OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION**

Nataliya Stanasyuk

Doctor of Economics, Professor,

Professor of the Department of Management and International Business,

Deputy director for scientific, and pedagogical activities of the Institute of
Economics and Management Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-6885-9431>

Orest Vasylo

Lecturer of the Department of Foreign Languages for Engineering

Head of the Leonardo da Vinci Center for Italian-Ukrainian Cooperation,

Lviv Polytechnic National University Lviv, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0003-4984-6330>

Maksym Melnyk

Postgraduate Student of the Department of Management

and International Entrepreneurship,

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine,

<https://orcid.org/0009-0007-1681-6249>

Abstract. The article examines the impact of the Cross-Border Carbon Adjustment Mechanism (CBAM) and the European Green Deal on the development of the electric vehicle market in the context of Ukraine's European integration processes. It is substantiated that the modern environmental policy of the European Union forms new requirements for the transport sector, industrial production and the state regulatory system, stimulating the transition to a low-carbon economy. It is determined that the implementation of CBAM is one of the key tools for greening international trade, which directly affects the structure of production, investment processes and competitiveness of EU partner countries, in particular Ukraine. The main trends in the development of the electric vehicle market in European countries and Ukraine are analyzed, the dynamics of demand growth for electric transport, the expansion of charging station infrastructure, as well as state mechanisms for supporting electromobility are characterized. It is established that the European Green Deal defines strategic guidelines for the decarbonization of the transport sector, contributes to the reduction of greenhouse gas emissions and activates innovative processes in the field of production of ecological transport. In this context, the electric vehicle market is considered as an important element of the formation of a sustainable transport system and the integration of Ukraine into the European economic space.

Particular attention is paid to the assessment of opportunities and challenges for Ukraine in the process of adaptation to European environmental standards. It is determined that the impact of CBAM can stimulate the modernization of industry, the development of "green" energy, the localization of the production of components for electric vehicles and the strengthening of the investment attractiveness of the

transport sector. At the same time, the risks associated with the high cost of technological transformation, the insufficient level of development of the charging infrastructure, energy challenges and the need to improve regulatory support are outlined.

It is concluded that Ukraine's adaptation to the requirements of the European Green Deal and CBAM is not only a necessary condition for European integration, but also an important factor in the formation of a competitive electric vehicle market, the development of an innovative economy and ensuring the environmental safety of the state. The feasibility of increasing state support for electric transport, stimulating investments in "green" technologies, and harmonizing national legislation with European Union norms is substantiated.

Keywords: CBAM, European Green Deal, electric vehicles, electric vehicle market, decarbonization, green economy, European integration, environmental policy, sustainable development, transport system, Ukraine, European Union.

Актуальність проблеми. Сучасні глобальні трансформації, пов'язані з посиленням екологічних вимог, декарбонізацією економіки та переходом до моделей сталого розвитку, суттєво впливають на функціонування транспортного сектору та міжнародної торгівлі. Особливого значення у цьому контексті набувають механізм транскордонного вуглецевого коригування (CBAM) та Європейський зелений курс, які визначають нові правила економічної взаємодії з країнами-партнерами Європейського Союзу. Для України, яка перебуває на етапі активної євроінтеграції, адаптація до європейських екологічних стандартів стає не лише умовою економічної співпраці, але й важливим чинником модернізації національної економіки та транспортної інфраструктури.

Актуальність дослідження зумовлена стрімким розвитком ринку електромобілів як одного з ключових елементів реалізації політики

декарбонізації та екологізації транспортної системи. У країнах ЄС електромобільність розглядається як стратегічний напрям зниження викидів парникових газів, зменшення залежності від викопного палива та стимулювання інноваційного виробництва. Водночас для України розвиток ринку електромобілів є важливим інструментом інтеграції до європейського економічного простору, підвищення конкурентоспроможності транспортного сектору та формування сучасної «зеленої» економіки.

Додаткової актуальності проблемі надає необхідність оцінки впливу СВМ на українську промисловість, енергетику та автомобільний ринок. Запровадження нових екологічних вимог ЄС може створити як значні виклики для національної економіки, пов'язані з необхідністю технологічної модернізації, так і нові можливості для розвитку електротранспорту, інвестицій у «зелені» технології та локалізації виробництва компонентів для електромобілів. У зв'язку з цим дослідження впливу Європейського зеленого курсу та СВМ на розвиток ринку електромобілів в Україні є важливим з наукової та практичної точок зору, оскільки сприяє формуванню ефективних механізмів державної політики у сфері сталого транспорту та євроінтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика впливу механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВМ) та Європейського зеленого курсу на розвиток транспортного сектору і ринку електромобілів є предметом активних наукових досліджень у сфері міжнародної економіки, екологічної політики, державного управління та сталого розвитку. Посилення глобальної уваги до декарбонізації економіки, досягнення кліматичної нейтральності та екологізації транспортних систем спричинило появу значної кількості наукових праць, присвячених аналізу європейської кліматичної політики та її впливу на країни-партнери Європейського Союзу [1–15].

Теоретичні та практичні аспекти реалізації Європейського зеленого курсу висвітлено у працях зарубіжних дослідників, зокрема А. Marcu, М. Mehling, А. Cosbey та інших учених, які досліджували механізми переходу до низьковуглецевої економіки, екологічної модернізації виробництва, розвитку «зеленої» енергетики та впровадження інструментів кліматичного регулювання. У їхніх працях акцентується увага на необхідності трансформації транспортного сектору як одного з основних джерел викидів парникових газів, а також на ролі електромобільності у забезпеченні сталого розвитку, енергетичної безпеки та зниження екологічного навантаження [15].

Окремий напрям наукових досліджень стосується функціонування механізму СВМ та його впливу на конкурентоспроможність національних економік. У науковій літературі СВМ розглядається як інструмент реалізації кліматичної політики ЄС, спрямований на зменшення вуглецевих витоків і стимулювання екологічної модернізації виробництва. Дослідники наголошують, що впровадження цього механізму матиме суттєвий вплив на країни, економіки яких орієнтовані на експорт енергоємної продукції до країн ЄС, зокрема й на Україну.

Серед українських учених значний внесок у дослідження проблем європейської інтеграції, екологічної трансформації економіки та розвитку електротранспорту здійснили А. Даценко [2], Р. Зварич, Б. Харковський [3], П. Фісуненко, С. Шевцова [4], О. Руш, С. Войтко [8], Ю. Стельмашенко, В. Філіппова [10] та інші. У працях зазначених авторів розглядаються питання впливу СВМ на конкурентоспроможність української промисловості, формування «зеленої» економіки, адаптації національної економіки до екологічних стандартів ЄС, розвитку альтернативної та водневої енергетики, а також державного стимулювання екологічного транспорту.

Зокрема, А. Даценко досліджує вплив механізму СВМ на розвиток і конкурентоспроможність металургійної галузі України, акцентуючи увагу на

необхідності екологічної модернізації виробництва. Р. Зварич та Б. Харковський аналізують Європейський зелений курс як основу екологічної трансформації енергетичного ринку ЄС. П. Фісуненко та С. Шевцова у своїх дослідженнях визначають потенційні можливості й загрози «зеленого курсу» для національної економіки України. О. Руш і С. Войтко розглядають перспективи міжнародного співробітництва України та ЄС у сфері альтернативної енергетики, тоді як Ю. Стельмашенко та В. Філіппова досліджують питання державної політики розвитку водневої енергетики як альтернативного джерела енергії.

У сучасних наукових працях також значна увага приділяється розвитку ринку електромобілів, формуванню зарядної інфраструктури та впровадженню механізмів державної підтримки електротранспорту. Дослідники наголошують, що розвиток електромобільності є одним із ключових напрямів декарбонізації транспортного сектору та важливою складовою реалізації цілей сталого розвитку. Водночас підкреслюється необхідність удосконалення державної політики у сфері стимулювання виробництва та використання електротранспорту, розвитку інфраструктури зарядних станцій і залучення інвестицій у «зелені» технології.

Попри значну кількість наукових праць, питання комплексного дослідження впливу СВМ та Європейського зеленого курсу на розвиток ринку електромобілів у контексті євроінтеграції України залишаються недостатньо розкритими. Подальшого наукового обґрунтування потребують механізми адаптації транспортного сектору до нових екологічних вимог ЄС, оцінка впливу кліматичної політики на конкурентоспроможність української економіки, а також формування ефективних інструментів державного управління розвитком електромобільності в умовах європейської інтеграції.

Виділення невирішеної частини проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених питанням декарбонізації

економіки, розвитку електромобільності та реалізації Європейського зеленого курсу, недостатньо опрацьованими залишаються аспекти комплексного впливу механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) на формування та розвиток ринку електромобілів в Україні в умовах євроінтеграції. Більшість наукових праць зосереджується переважно на питаннях екологічної політики ЄС, трансформації енергетичного сектору або загальних тенденціях розвитку електротранспорту, тоді як взаємозв'язок між СВАМ, Європейським зеленим курсом та національним ринком електромобілів досліджений фрагментарно.

Потребують подальшого наукового обґрунтування механізми адаптації українського транспортного сектору до нових екологічних та економічних вимог Європейського Союзу, а також оцінка впливу кліматичних регуляторних інструментів ЄС на інвестиційні процеси, розвиток зарядної інфраструктури, локалізацію виробництва компонентів для електромобілів і конкурентоспроможність національного автомобільного ринку. Недостатньо дослідженими залишаються також питання формування ефективної державної політики підтримки електромобільності в умовах післявоєнного відновлення України та інтеграції до європейського економічного простору.

Крім того, у сучасній науковій літературі обмежено висвітлено проблематику поєднання екологічних, економічних та безпекових аспектів розвитку електромобільного ринку в Україні, зокрема в умовах енергетичних викликів, трансформації логістичних систем і необхідності модернізації промислового виробництва відповідно до стандартів ЄС. Це зумовлює необхідність проведення комплексного дослідження впливу СВАМ та Європейського зеленого курсу на розвиток ринку електромобілів як важливого елемента забезпечення сталої економічної трансформації та євроінтеграції України.

Мета статті. Метою статті є дослідження впливу механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейського зеленого

курсу на розвиток ринку електромобілів в Україні в умовах євроінтеграції, а також обґрунтування перспектив і викликів адаптації національного транспортного сектору до європейських екологічних стандартів. Особливу увагу приділено аналізу тенденцій розвитку електромобільності, оцінці впливу кліматичної політики Європейського Союзу на конкурентоспроможність української економіки, інвестиційні процеси та формування ефективних механізмів державного управління у сфері сталого транспорту.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у комплексному дослідженні впливу механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейського зеленого курсу на розвиток ринку електромобілів України в умовах євроінтеграції. У роботі систематизовано сучасні підходи до оцінювання взаємозв'язку між кліматичною політикою Європейського Союзу, процесами декарбонізації економіки та трансформацією транспортного сектору.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання сформульованих теоретичних положень, висновків і рекомендацій для вдосконалення державної політики у сфері розвитку електромобільності, декарбонізації транспортного сектору та адаптації України до екологічних стандартів Європейського Союзу. Запропоновані підходи можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування при розробленні стратегій розвитку електротранспорту, програм стимулювання ринку електромобілів, розширення зарядної інфраструктури та впровадження механізмів підтримки «зелених» технологій.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання, що забезпечило системний аналіз впливу механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейського зеленого курсу на розвиток ринку електромобілів у контексті євроінтеграції України.

Метод теоретичного узагальнення та системного аналізу застосовано для дослідження сутності Європейського зеленого курсу, механізму СВАМ та їхнього впливу на процеси декарбонізації транспортного сектору. За допомогою порівняльного методу проаналізовано тенденції розвитку ринку електромобілів у країнах Європейського Союзу та в Україні, а також особливості державної політики підтримки електромобільності. Статистичний метод використано для оцінювання динаміки розвитку електротранспорту, змін у структурі автомобільного ринку та поширення зарядної інфраструктури.

Методи аналізу та синтезу дали можливість визначити основні виклики й перспективи адаптації України до європейських екологічних стандартів, а також обґрунтувати напрями вдосконалення державного управління у сфері розвитку електромобільності. Прогностичний метод застосовано для оцінювання потенційних наслідків впливу СВАМ на транспортний сектор, інвестиційні процеси та конкурентоспроможність національної економіки в умовах європейської інтеграції.

Джерела даних. Інформаційну основу дослідження становлять нормативно-правові акти та стратегічні документи Європейського Союзу й України у сфері кліматичної політики, декарбонізації економіки, розвитку електротранспорту та євроінтеграції. У процесі дослідження використано положення Європейського зеленого курсу, регламентів ЄС щодо механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ), міжнародних екологічних угод, а також національних програм і стратегій розвитку транспортного сектору та «зеленої» енергетики.

Інструменти аналізу. У дослідженні використано комплекс інструментів аналізу, що забезпечили можливість всебічного оцінювання впливу механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейського зеленого курсу на розвиток ринку електромобілів у контексті євроінтеграції України.

Для дослідження сучасних тенденцій розвитку електромобільного ринку застосовано статистичний та порівняльний аналіз, що дозволило оцінити динаміку попиту на електромобілі, розвиток зарядної інфраструктури, обсяги імпорту електротранспорту та рівень поширення «зелених» технологій у країнах Європейського Союзу та в Україні. Використання економічного аналізу сприяло визначенню впливу екологічної політики ЄС на конкурентоспроможність транспортного сектору та інвестиційну привабливість ринку електромобілів.

Для оцінювання впливу СВАМ на економіку України застосовано інструменти системного та структурного аналізу, що дали можливість визначити взаємозв'язок між процесами декарбонізації, модернізацією промислового виробництва та розвитком електротранспорту. SWOT-аналіз використано для визначення ключових переваг, ризиків, можливостей і викликів розвитку ринку електромобілів в умовах адаптації до екологічних стандартів Європейського Союзу.

Обмеження дослідження. Обмеження дослідження зумовлені динамічним характером змін у кліматичній політиці Європейського Союзу, процесах реалізації Європейського зеленого курсу та механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ), що перебувають на етапі подальшого нормативного та практичного формування. У зв'язку з цим окремі положення європейського законодавства, параметри функціонування СВАМ та механізми державної підтримки електромобільності можуть змінюватися відповідно до економічних, енергетичних і політичних умов.

Результати. У результаті проведеного дослідження встановлено, що механізм транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейський зелений курс формують нову модель економічного розвитку, засновану на принципах декарбонізації, енергоефективності та екологічної відповідальності. Визначено, що транспортний сектор є одним із ключових напрямів реалізації

кліматичної політики Європейського Союзу, а розвиток ринку електромобілів виступає важливим інструментом скорочення викидів парникових газів та досягнення кліматичної нейтральності. Дослідження показало, що в країнах Європейського Союзу спостерігається стале зростання попиту на електромобілі, що супроводжується активним розвитком зарядної інфраструктури, збільшенням державних стимулів та інвестицій у «зелені» технології. Встановлено, що Європейський зелений курс стимулює модернізацію автомобільної промисловості, розширення виробництва акумуляторних систем та інтеграцію відновлюваних джерел енергії у транспортну сферу. У цьому контексті електромобільність розглядається не лише як екологічний, але й як економічний та інноваційний фактор розвитку європейського ринку.

У ході дослідження визначено, що для України впровадження СВМ створює як ризики, так і нові можливості. До основних викликів віднесено необхідність технологічної модернізації промисловості, підвищення енергоефективності виробництва, адаптації транспортної інфраструктури та гармонізації національного законодавства із вимогами Європейського Союзу. Водночас встановлено, що адаптація до європейської кліматичної політики може стимулювати розвиток ринку електромобілів, залучення іноземних інвестицій, розвиток «зеленої» енергетики та формування нових сегментів економіки, пов'язаних із виробництвом компонентів для електротранспорту. Результати дослідження засвідчили, що ринок електромобілів в Україні демонструє позитивну динаміку розвитку, однак його подальше зростання стримується недостатнім рівнем розвитку зарядної інфраструктури, обмеженим доступом до фінансових ресурсів, енергетичними ризиками та недостатньою державною підтримкою. Визначено, що важливими умовами ефективного розвитку електромобільності є впровадження податкових стимулів, підтримка

локалізації виробництва, розвиток мережі зарядних станцій та інтеграція транспортної політики з програмами розвитку відновлюваної енергетики.

У процесі дослідження обґрунтовано, що успішна інтеграція України до європейського економічного простору потребує формування комплексної державної політики у сфері розвитку електротранспорту та адаптації до екологічних стандартів ЄС. Доведено, що реалізація положень Європейського зеленого курсу та врахування механізмів СВММ можуть стати важливими чинниками підвищення конкурентоспроможності національної економіки, стимулювання інноваційного розвитку та забезпечення сталого функціонування транспортного сектору України. Окрему увагу в дослідженні приділено впливу розвитку електромобільності на енергетичний сектор України. Встановлено, що зростання кількості електромобілів сприятиме підвищенню попиту на електроенергію, що потребує модернізації енергетичної інфраструктури, розвитку систем накопичення енергії та збільшення частки відновлюваних джерел енергії у загальному енергобалансі держави. Визначено, що інтеграція електротранспорту з «зеленою» енергетикою створює передумови для формування сучасної низьковуглецевої моделі економічного розвитку та зниження залежності від імпортованих енергоресурсів. Дослідження також засвідчило, що розвиток ринку електромобілів має значний соціально-економічний ефект. Поширення електротранспорту сприяє створенню нових робочих місць у сферах виробництва акумуляторів, зарядного обладнання, технічного обслуговування та цифрових транспортних сервісів. Крім того, активізація інвестицій у «зелені» технології стимулює розвиток інноваційного підприємництва та підвищує рівень технологічної конкурентоспроможності держави у процесі європейської інтеграції.

У результаті аналізу міжнародного досвіду встановлено, що ефективний розвиток електромобільності забезпечується за умови поєднання фінансових стимулів, екологічного регулювання та стратегічного державного планування.

Для України перспективним є впровадження механізмів пільгового кредитування придбання електромобілів, податкових преференцій для виробників екологічного транспорту, а також підтримка локалізації виробництва акумуляторних систем і комплектуючих. Це дозволить не лише прискорити адаптацію до вимог Європейського зеленого курсу, але й створити передумови для формування конкурентоспроможного внутрішнього ринку електротранспорту.

Крім того, доведено, що реалізація політики декарбонізації транспортного сектору в Україні повинна супроводжуватися удосконаленням нормативно-правового забезпечення та посиленням координації між органами державної влади, бізнесом і міжнародними партнерами. Важливого значення набуває гармонізація українського законодавства із нормами Європейського Союзу у сфері екологічних стандартів, енергетичної ефективності та розвитку сталої мобільності. Це сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості України та забезпечить ефективніше включення держави до європейських економічних і транспортних систем.

Обговорення. Отримані результати дослідження підтверджують, що механізм транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейський зелений курс мають комплексний вплив на економічний розвиток держав, транспортний сектор і міжнародну торгівлю. У контексті євроінтеграції України ці процеси формують нові умови функціонування національної економіки, що вимагає адаптації виробничих, енергетичних та транспортних систем до європейських екологічних стандартів. Результати дослідження узгоджуються з позиціями сучасних науковців щодо того, що декарбонізація стає одним із ключових чинників конкурентоспроможності країн у глобальній економіці.

Проведений аналіз засвідчив, що розвиток ринку електромобілів є не лише наслідком екологічної політики Європейського Союзу, але й важливим

інструментом структурної модернізації економіки. Поширення електротранспорту стимулює розвиток інноваційних технологій, цифрової інфраструктури, відновлюваної енергетики та нових виробничих ланцюгів. У цьому аспекті результати дослідження підтверджують доцільність інтеграції політики розвитку електромобільності з програмами енергетичної трансформації та післявоєнного відновлення України.

Разом із тим встановлено, що процес адаптації України до вимог СВАМ та Європейського зеленого курсу супроводжується низкою ризиків і обмежень. Серед основних проблем визначено недостатній рівень розвитку зарядної інфраструктури, обмеженість фінансових ресурсів, високий рівень енергетичних ризиків та залежність від імпортних технологій. Це свідчить про необхідність активнішого державного втручання у сферу стимулювання електромобільності, підтримки національного виробництва та залучення міжнародних інвестицій у «зелені» проєкти.

Результати дослідження також дають підстави стверджувати, що ефективна реалізація політики декарбонізації транспортного сектору потребує системного підходу, який поєднуватиме екологічні, економічні та соціальні аспекти розвитку. Важливого значення набуває формування довгострокових державних програм підтримки електротранспорту, розвиток партнерства між державою та бізнесом, а також гармонізація законодавства України з нормами Європейського Союзу у сфері кліматичної політики та сталої мобільності.

Крім того, результати дослідження свідчать, що розвиток ринку електромобілів може стати одним із ключових напрямів підвищення інноваційного потенціалу України та її інтеграції до європейського економічного простору. Водночас подальші наукові дослідження мають бути спрямовані на оцінювання довгострокових економічних наслідків впровадження СВАМ, аналіз ефективності державних механізмів підтримки

електромобільності та прогнозування впливу кліматичної політики ЄС на конкурентоспроможність українського транспортного сектору.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що механізм транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ) та Європейський зелений курс є важливими інструментами реалізації кліматичної політики Європейського Союзу, які суттєво впливають на трансформацію транспортного сектору, міжнародної торгівлі та економічних відносин із країнами-партнерами. Визначено, що для України адаптація до нових екологічних вимог ЄС є не лише необхідною умовою євроінтеграції, але й важливим чинником модернізації національної економіки та розвитку низьковуглецевих технологій.

Дослідження засвідчило, що ринок електромобілів відіграє стратегічну роль у процесах декарбонізації транспортної системи та формуванні сталої моделі економічного розвитку. Встановлено, що в країнах Європейського Союзу розвиток електромобільності супроводжується активною державною підтримкою, розширенням зарядної інфраструктури, стимулюванням інновацій та інтеграцією транспортної політики з програмами розвитку відновлюваної енергетики. У цьому контексті Україна має значний потенціал для розвитку ринку електромобілів, однак його реалізація потребує комплексної державної політики та залучення інвестицій у «зелені» технології.

Обґрунтовано, що впровадження СВАМ створює для України як виклики, так і нові можливості. До основних викликів належать необхідність технологічної модернізації промисловості, підвищення енергоефективності виробництва, розвиток зарядної інфраструктури та гармонізація законодавства із європейськими стандартами. Водночас реалізація положень Європейського зеленого курсу може стати стимулом для розвитку електротранспорту, локалізації виробництва компонентів для електромобілів, розвитку «зеленої» енергетики та посилення конкурентоспроможності національної економіки.

Визначено, що ефективний розвиток ринку електромобілів в Україні потребує формування системного механізму державного управління, який поєднуватиме економічні стимули, екологічне регулювання та інноваційну політику. Важливими напрямками державної підтримки мають стати податкові пільги для електротранспорту, розвиток мережі зарядних станцій, підтримка локалізації виробництва та інтеграція транспортного сектору з відновлюваною енергетикою.

Зроблено висновок, що успішна адаптація України до вимог Європейського зеленого курсу та механізму СВМ сприятиме не лише екологізації транспортної системи, але й формуванню сучасної конкурентоспроможної економіки, посиленню інноваційного потенціалу держави та прискоренню інтеграції України до європейського економічного простору.

Список використаних джерел

1. Головня О. М. Забезпечення розвитку сталого туризму в умовах глобальних екологічних викликів. Бізнес Інформ. 2023. № 9 (548). С. 152–161. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-152-161>
2. Даценко А. Вплив «СВМ» на розвиток та конкурентоспроможність металургійної галузі України. Економіка та суспільство. 2024. № 70.
3. Зварич Р., Харковський Б. Європейський зелений курс як основа екологічної трансформації енергетичного ринку ЄС. Вісник економіки. 2025. № 1. С. 185–198. DOI: <https://doi.org/10.35774/>
4. Фісуненко П., Шевцова С. «Зелений курс»: потенційні можливості та загрози для національної економіки. Економіка та суспільство. 2024. № 61.
5. Зінченко О. А., Апальков С. С. Європейський зелений курс на шляху реалізації національних економічних інтересів. Проблеми економіки.

2023. № 1 (55). С. 42–48. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-1-42-48>
6. Копиця М. А. Основні тенденції розвитку аграрного законодавства ЄС: загальний огляд. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 3. С. 243–250. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.03.41>
 7. Харковський Б., Зварич Р. Глобальна нестабільність та кліматичні зміни як драйвери енергетичної політики ЄС. Економіка та суспільство. 2025. № 74.
 8. Руш О. С., Войтко С. В. Розвиток міжнародного співробітництва України та Європейського Союзу у сфері альтернативної енергетики. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2022. № 3 (82). С. 200–203.
 9. Попова О. Актуалізація сталих агропродовольчих продуктів у Євросоюзі: концепт і виклики. Економіка і прогнозування. 2021. № 3.
 10. Стельмашенко Ю. О., Філіппова В. Д. Державна політика розвитку водневої енергетики як альтернативного джерела енергії. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2023. № 1 (84). С. 244–249.
 11. Чепелев М., Зіхенедер О., Євстігнєєва О., Цахманн Г. Вплив СВАМ на економіку України та її зусилля з декарбонізації. Київ ; Берлін : Green Deal Ukraïna, 2025. 28 с.
 12. Юхименко П. І., Батажок С. Г., Янович Н. В. Перехід до «зеленої» економіки: світовий досвід та українські реалії. Економіка та управління АПК. 2023. № 2. С. 29–44. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2023-185-2-29-44>
 13. Криштанович М. Ф., Проць Р. Р. Досягнення сталого розвитку альтернативних джерел енергії через механізми державного регулювання.

Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2024. № 32. С. 43–50.

DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb322024319369>

14. Криштанович М. Ф., Проць Р. Р. Енергетична безпека країни в умовах зовнішніх загроз: роль державного регулювання у розвитку відновлюваних джерел енергії. Успіхи і досягнення у науці. 2025. № 3 (13). С. 463–472. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-3\(13\)-463-472](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-3(13)-463-472)

15. Marcu A., Mehling M., Cosbey A. Border Carbon Adjustments in the EU: Issues and Options. 2020. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35470.79687>